

Силабус курсу Гроші та кредит

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП к.е.н., доцент Бугель Юлія Володимирівна

Контактна інформація: b.juliya27@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Гроші та кредит» покликана допомогти студенту сформувати системи базових знань з теорії грошей та кредиту, закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики й розвитку банківської системи, сформувати вміння та закріпити навички організації грошового обороту та функціонування кредитного ринку.

У процесі вивчення дисципліни студенти мають засвоїти теоретичні засади функціонування грошово-кредитного ринку; розуміти його сутність, структуру, функції, основні завдання та призначення; володіти методикою проведення банківських операцій та надання банківських послуг, аналізу та менеджменту банківської діяльності

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Сутність і функції грошей	засвоєння механізму походження грошей; розуміння логіки економічної форми грошей, об'єктивної зумовленості переходу від повноцінних грошей до неповноцінних; з'ясування сутності грошей та їхніх функцій.	Тести, питання
2/2	Основні теорії грошей	ознайомити студентів з відповідним методологічним і методичним апаратом	Тести, питання

		знань з теорії грошей та кредиту, кількісної теорії грошей і сучасного монетаризму.	
4/4	Грошовий обіг і грошова маса	засвоїти сутність та форми грошового обігу; фактори, які впливають на зміни грошового обігу; наслідки зміни грошової маси.	Тести, питання, задачі
4/4	Грошовий ринок	визначити сутність, структуру та особливості прояву грошового ринку; засвоїти особливості формування та чинники зміни попиту на гроші та пропозицію грошей; зрозуміти механізм впливу змін у попиті та пропозиції грошей на динаміку рівня процента.	Тести, питання, ессе
4/4	Грошові системи	з'ясувати сутність та механізм функціонування грошових систем та основних видів грошових систем; засвоїти процес формування грошової системи в Україні; визначити цілі грошово-кредитної політики та адекватні їм інструменти цієї політики.	Тести, питання, ессе
4/4	Інфляція і грошові реформи	з'ясувати сутність та причини виникнення інфляції; вивчити основні її типи та види; ознайомитись із особливостями розвитку інфляції в Україні; визначити основні напрями здійснення антиінфляційної політики та проведення грошових реформ.	Тести, питання, ессе

2/2	Сутність і функції кредиту	з'ясувати зміст кредиту, вивчити основні його види та функції. Ознайомитись із закономірністю руху кредиту. З'ясувати природу позичкового процента та фактори впливу на нього.	Тести, питання, есе
4/4	Кредитні системи	з'ясувати зміст та мету кредитної системи, вивчити основні типи інструментів кредитної системи, механізм їх функціонування та взаємозв'язку.	Тести, питання, есе
4/4	Міжнародні валютно-кредитні відносини	з'ясувати сутність, структуру та особливості прояву валютних відносин; визначити перелік функцій, що виконують суб'єкти валютних відносин; засвоїти особливості формування валютної системи.	Тести, питання, есе

Рекомендовані джерела інформації:

1. Андрищенко І.С. Текст лекції навчальної дисципліни «Гроші і кредит» обов'язкових компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 072 Фінанси, банківська справа та страхування за темою 14 – Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Харків, 2019. 40 с.
2. Бугель Ю.В. Методичні матеріали з курсу «Гроші та кредит» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Чортків: ТНЕУ, 2019. – 47 с.
3. Бугель Ю. Концепційні засади управління капіталом в системі забезпечення стійкості банків. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 326(1), 2024. С. 458-463. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-73>
4. Бугель Ю., Лопатовський О. Сучасний стан фінансової стійкості банків в Україні.. Modeling the development of the economic systems, (3), 2024, С. 87-92. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-12>
5. Бугель Ю., Лопатовський О. Напрями удосконалення механізму управління фінансовою стійкістю банків. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 332(4), 2024, С. 373-378. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-57>
6. Бугель Ю. Особливості управління кредитним портфелем банківських установ в умовах війни. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 3. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa>
7. Бугель Ю., Очеретко Б., Цифрова трансформація банківської системи:

інновації та вплив на фінансові послуги. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 3.
URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa>

8. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика : навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.

9. Венгер В., Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит. Теорія та практика. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 578 с.

10. Вовчак О. Д., Бучко З. Р. Гроші та кредит: навч. посіб. К.: Центр учб. літератури, 2019. 424 с.

11. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с. URL: <http://surl.li/lroxq>

12. Гладких Д. М. Виклики економічній безпеці України у фінансовій сфері. Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції: Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами, 22 квітня 2019 р. Київ: НАУ. 2019. С.34–36

13. Гладких Д. М. Проблеми реалізації режиму інфляційного таргетування в Україні Матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції: Стан та розвиток підприємництва в умовах ринкової економіки: проблеми та перспективи» Дніпро: НО «Перспектива», 2018. С.131-134

14. Гладких Д.М. Проблеми законодавчого врегулювання обігу криптовалют в Україні Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції Київ: ГО «Київський економічний науковий центр», 2018. С.57-61

15. Дзюблюк О. В., Чайковський Я. І. Методичні вказівки з вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит». Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 34с.

16. Дзюблюк О.В. Гроші та кредит: підручник. Тернопіль. ТНЕУ, 2018. 892 с

17. Дзюблюк О.В. Еволюція ролі золота у сучасній монетарній системі. Банківська справа. 2020. №1. С.3- 27.

18. Дзюблюк О.В. Теоретичні аспекти визначення вартості грошей залежно від їх форм в обігу. Світ фінансів. 2018. №1(54). С.82-94.

19. Дзюблюк О.В. Теоретико-методологічні підходи до визначення сутності грошей як економічної категорії. Вісник ТНЕУ. 2018. Вип.2. С.21-35.

20. Іванчук Н. В. Гроші і кредит: навч. посіб. Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.

21. Історія українських грошей. Державна казначейська служба України : вебсайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/istoriya-ukrainskikh-groshey>.

22. Медвідь Т. В. Рівень монетизації економіки як важливий індикатор ефективності передавального механізму монетарної політики. URL: <http://www.dspace.uabs.edu.ua>

23. Мокуєнко Т.В., Прийдак Т.Б., Ліпський Р.В. Електронні гроші: сутність, класифікація та облікове відображення. UR: [http // www.economy.nayka.com.ua](http://www.economy.nayka.com.ua).

24. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.

25. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. Відомості Верховної Ради України, 2001, № 5-6, ст. 30 URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

26. Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні від 08.10.2015 № 683: Постанова Національного. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0683500-15#Text>

27. Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними : Постанова Правління НБУ від 29.09.2022 р.

№ 210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text>

28. Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121-III від 7 грудня 2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

29. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

30. Про Національний банк України. Закон України № 679-XIV від 20 травня 1999 р. поточна редакція від 19.04.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

31. Тимохова Г. Б. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для ст.-ів ВНЗ. К. : Кондор, 2019. 592 с.

32. Шевчук І. Л., Ставерська Т. О., Жилякова О. В., Близнюк О. П.. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Ч. 2. Кредит. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2019. 186 с

33. Щетинін А. І. Гроші та кредит: навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.

34. Battilossi, Stefano. Handbook of the History of Money and Currency. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd. 2020. 1094 p.

35. Makin, Anthony J. International Money and Finance. New York: Routledge. 2017. 203 p.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. Сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
2. Сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
4. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua/>
5. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Гроші та кредит» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Гроші та кредит» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 4 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-4 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 5 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 5-9 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Оцінюється за 100-бальною шкалою як середньозважена величина його складових: повнота виконання завдань тренінгу; презентаційні матеріали	Сукупність питомої ваги кожної складової: виконання відповідного завдання; захист виконаного завдання.	Теоретичні питання (3 питання по макс 20 балів) Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) – макс. 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX(незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)